

d ů v o d e c h :

Není o tom sporu, že žalovaný advokát vyzdvihl po provedené amortisaci šeku pro žalobce dne 12. dubna 1922 u banky 7.000 Kč, že si srazil své poplatky 1.745 Kč 82 h a že vydal zbytek 5.254 Kč 18 h žalobci, ale až dne 10. března 1925. Žalobce domáhá se na žalovaném úroků za dobu od 12. dubna 1922 do 10. března 1925 jednak proto, že prý žalovaný »jistě« peníze u banky na úroky uložil a že je tedy povinen docílený užitek podle §u 1009 obč. zák. žalobci vydati, jednak proto, že byl žalovaný povinen peníze na úroky uložit a že je tedy povinen nahradit žalobci škodu z opomenutí úročního uložení. Nižší soudy zjistily, že peníze nebyly úročně uloženy, nýbrž že ležely bezúročně v pokladně advokátově, čímž první důvod žalobní padl. Zbývá tedy jen důvod náhrady škody pro opomenutí úročního uložení jistiny. V tom směru souhlasí dovolací soud se soudem odvolacím, že jest vycházeti v tomto případě nikoli z předpisů o smlouvě schovací — jak učinil první soud, — nýbrž z předpisů o smlouvě zmocňovací. Tím padá také otázka třicetidenní propadné lhůty podle §u 967 obč. zák., na kterou si žalovaný teprve v dovolání vzpomněl. Jest také souhlasiti s odvolacím soudem, že advokát jako zmocněnec strany jest zpravidla povinen — ač není-li jiného příkazu strany, — by učinil opatření, by hotovosti pro klienta převzaté byly mu buď bez odkladu vydány, nebo podle okolností případu na úrok uloženy. Povinnost tato vyplývá zjevně z §u 1009 obč. zák. i z §u 9 adv. ř. ze dne 6. července 1868, čís. 96 ř. zák., podle kterých jest každý zmocněnec povinen jednati v zájmu svého zmocnitele a opatřiti převzatou věc bedlivě a poctivě a použiti všech prostředků, jichž povaha věci vyžaduje, a podle kterých zvlášť advokát jest povinen zastupovati právo své strany horlivě, věrně a svědomitě. Zdali však v určitém případě jest advokát povinen uložit peníze své strany na úrok, možno zodpovědět jen podle jednotlivostí případu, zejména podle výše peněz a délky doby, po kterou by peníze asi zůstaly ladem ležeti, a nelze v tom směru dáti nějaké všeobecné směrnice. V tomto případě, kde šlo o 5.254 Kč 18 h a dobu téměř tří roků, jistě neběží o nepatrnou částku ani o krátkou lhůtu a bylo tedy — povšechně řečeno — povinností advokáta, by peníze na úrok uložil, a, neučinil-li tak, ručí podle §§ 1012 a 1299 obč. zák. za škodu klientovi způsobenou.

Čís. 6636.

Osmihodinná doba pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Zaměstnanec, jenž nežádal za služebního poměru odměny za práci přes čas proto, že mu byla odměna poskytována v nesníženém platu a remuneraci, není oprávněn, domáhati se po skončení služebního poměru zvláštní odměny za práci přes čas.

Práci přes čas lze odměňovati i paušálně.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, Rv II 691/26.)

Žalobce byl účetním a pokladníkem žalovaného společenstva. Byl propuštěn, domáhal se na společenstvu odměny za práci přes čas, již prý konal v době od dubna 1923 do listopadu 1923 a od dubna 1924 do listopadu 1924. Procesní soud první stolice žalobu zamítl v podstatě proto, že žalobce souhlasil s návrhem žalovaného, by práce přes čas nebyly zvlášť odměňovány, nýbrž že je konal za měsíční plat, jenž mu vzhledem k tomu nebyl snížen, a za remunerace. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Správně zjistil první soud, že žalobce velmi často mimo pracovní dobu v závodě žalované firmy pracoval. Tím však nikterak nezjistil, že žalovaná strana žalobci práce přes čas nařídila, ani tím nezjistil, kdy a kolik hodin přesně žalobce přes čas pro žalovanou pracoval. Správně zjistil první soud, že kolektivní smlouva (jež obsahovala ustanovení o odměně za práce přes čas), byla zrušena koncem roku 1920 a že v roce 1923 žalovaná firma oznámila svým úředníkům, že jim nesníží platu, za to však práci přes čas odměňovati nebude a že remunerace červencová tvoří zároveň odměnu za případné práce přes čas. Tomuto zjištění skutečně odpovídá chování se žalobcovo; neboť tento odměnu za práce přes čas bral až do konce března 1923, podáváje žalované zvláštní výkazy o svých pracích přes čas, kdežto od dubna 1923 odměny za práce přes čas nežádal. Jako strana jsa slyšen nemohl zprvu žalobce vysvětliti, proč nežádal odměny za práce přes čas, a pak uvedl, že závod si tenkrát nestál finančně dobře. Důvod tento však neobstojí, neboť, patřila-li žalobci za práce přes čas odměna, měl žalobce i za slabého stavu finančního závodu si aspoň dáti práce přes čas zjistiti vedoucím úředníkem s výslovným prohlášením, že žalobce se odměny za práce ty nevzdává. Správně tudíž došel první soud ku přesvědčení, že žalobce odměny za práce přes čas nežádal na žalované proto, že si dobře byl vědom toho, že odměna ta jest mu poskytnuta v nesníženém platu a v červencové remuneraci. Žalobce nemůže se vymlouvat, že zrušení kolektivní smlouvy bylo jednostranným projevem vůle žalované firmy, neboť setrváním ve službě jako konkludentním činem dal dostatečně na jevo, že na změnu tu přistoupil; kdyby byl s projevem vůle žalované firmy nesouhlasil, byl by to musel dáti na jevo výslovným prohlášením, po případě i vystoupením ze služby. Žalobce na odůvodněnou svého nároku na odměnu za práce přes čas nemůže se dovolávat zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., neboť, jak již bylo uvedeno, jeho práce přes čas došly odměny v nesníženém platu a v červencové remuneraci.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nižší soudy správně vyložily, že žalobce souhlasil s tím, by mu práce přes čas byla odměňována tím, že mu zůstane nesnížený plat a červencová remunerace. Námitka žalobcova, že neprotestováním proti projevu zaměstnavatele jako majetkově silnějšího nebyl dán k němu sou-

hlas, poněvadž tu nemůže býti řeči o svobodném, jasném a určitém projevu smluvní vůle zaměstnaného, není oprávněna, poněvadž nemohlo býti žalobci zabráněno, by ze služby nevystoupil, když s návrhem žalované nesouhlasil. Bezpodstatná jest i námitka, že jde tu v pravdě o obcházení předpisu §u 6 zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., že práce přes čas má býti placena zvlášť, ježto zákon nezakazuje, by práce přes čas nebyla odměňována paušálně, jak se v tomto případě stalo.

Čís. 6637.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Nepříčí se zřejmě zákonu (§ 16 nesp. říz.), byl-li nižšími soudy zamítnut návrh na zápis změny stanov společenstva s ručením obmezeným, již měl býti snížen členský podíl, ani názor nižších soudů, že k platnosti usnesení o této změně stanov nestačí, že na valné hromadě byl přítomen a zastoupen počet členů, stanovami pro tento případ vyžadovaný, nýbrž dlužno též vykázati náležitě, že valná hromada byla dle stanov patřičně svolána, a to zápisem o valné hromadě nebo podle okolností případu jiným způsobem, nikoli však potvrzením představenstva.

Ve formě společenstva nelze provozovati podnik (autobusové spojení), jenž má sloužiti nejen potřebě členů společenstva, nýbrž i obecným zájmům obyvatelstva.

Rejstříkový soud jest oprávněn naříditi změnu stanov ve společenstevním rejstříku již zapsaných, příčí-li se zákonu.

Zákonu se nepříčí předpis stanov, že představenstvo společenstva může odmítnouti bez udání důvodů osobu, hlásící se za člena.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1926, R I 938/26.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společenstva s r. o., by byla zapsána změna §u 5 stanov do společenstevního rejstříku, a zároveň vyzval společenstvo, by odstranilo rozpor stanov se zákonem kromě jiného změnou §u 2 stanov co do účelu a předmětu podniku společenstva a §u 3 stanov co do odmítnutí osoby hlásící se za člena bez udání důvodu a to tak, jak toho vyžaduje § 1 zákona ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Důvody: Zamýšlená změna §u 5 stanov snížením členského (závodního) podílu z dosavadních 500 Kč na 400 Kč odporuje zákonu, neboť společenstvo s ručením obmezeným změnou mění rozsah ručení členů (§ 12 stanov) a dotýká se tak nabytých práv svých věřitelů bez jejich svolení. Na tom ničeho nemění, že § 5 takto změněný uvádí, že snížení slouží k úhradě ztrát bez újmy práv věřitelů společenstva, když tento přídatek dopouští výklad různý. § 76 zák. čís. 70/1873 ř. z. u porovnání a v souvislosti s § 54 a násl. zák. čís. 58/1906 ř. z. o společnostech s ručením obmezeným. Krom toho není náležitě prokázána platnost usnesení o této změně stanov. Nestačí, že byl na